Odpowiedzi na pytania uczestników spotkania

1. Czy dobrze rozumiem, że zadaniem PSE (wynikającym z REMIT) jest monitorowanie i analiza zachowań, a URE to organ egzekwujący ("sędzia")?

Tak, zadaniem Biura Monitorowania jest analizowanie procesów rynkowych i identyfikacja podejrzanych zdarzeń na Rynku Bilansującym. Wykorzystujemy wszelkie dostępne nam dane i dokonujemy merytorycznej oceny zdarzenia. Jeśli dane wskazują na uzasadnione podejrzenie naruszenia REMIT wysyłamy raport (STOR – Suspicious Transaction or Order Report) do ACER oraz URE (NRA). Na tym rola Biura Monitorowania się kończy. URE ocenia zgłoszenie i decyduje, czy podejmować działania egzekucyjne.

2. Czy rynek jest informowany o wysłaniu raportu STOR do URE?

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami rynek nie jest informowany o przekazaniu konkretnego raportu STOR do organów regulacyjnych. Ma to na celu zapewnienie poufności procesu oraz prawidłowego przebiegu dalszych działań.

3. Czy PSE widzi możliwość udostępnienia wyników narzędzia wskazującego nietypowe wartości na RB? Nie wydaje się to informacją niejawną, a zdecydowanie zwiększyłoby transparentność funkcjonowania rynku bilansującego.

Ze względu na konieczność zachowania poufności działań monitorujących Biuro Monitorowania nie udostępnia szczegółowych informacji o nietypowych wartościach zaobserwowanych na Rynku Bilansującym. Publikacja takich informacji mogłaby ujawnić, które zdarzenia zostały objęte analizą, a tym samym umożliwić uczestnikom rynku dostosowanie swoich zachowań do stosowanych metod monitorowania. Ponadto mogłaby doprowadzić do przedwczesnego poinformowania uczestnika, którego zachowanie jest przedmiotem podejrzenia, o prowadzonych działaniach, dając mu możliwość przygotowania się do ewentualnych dalszych czynności wyjaśniających.

4. Jaki jest próg cenowy, który uruchamia analizę zdarzenia przez PSE i procedurę raportu STOR?

Nie ma jednego, z góry określonego progu cenowego, którego przekroczenie automatycznie skutkuje zgłoszeniem STOR. Wystąpienie nietypowej wartości, np. wysokiej lub skrajnie niskiej ceny energii, może stanowić sygnał do przeprowadzenia szczegółowej analizy, jednak samo w sobie nie świadczy o naruszeniu rozporządzenia REMIT. Każde zdarzenie oceniane jest indywidualnie, z uwzględnieniem całokształtu okoliczności i dostępnych danych rynkowych.

5. Monitoring RB - zmiana strategii uczestnika - w przypadku RDB, szczególnie przy algo-trading - może wynikać z konieczności odwrócenia pozycji na te same ORB (np. na potrzeby optymalizacji BESS). Czy w ramach procedur monitorowania są już rekomendacje jakie środki wdrożyć, by takie zmiany strategii nie były flagowane jako potencjalne manipulacje?

W ramach istniejących procedur monitorowania RB na chwilę obecną nie posiadamy wytycznych dotyczących strategii handlowych realizowanych na innych rynkach np. RDB. Wartym podkreślenia jest to, że każdy przypadek jest analizowany indywidualnie i jeśli dana strategia posiada oparcie w rzeczywistych fundamentach rynkowych to najprawdopodobniej nie będzie budziła podejrzeń. Natomiast wdrażając algo-trading należy zawsze zabezpieczać jego działanie stosując odpowiednie limity, przeprowadzać testy, a także projektować działanie tak, by ograniczać ryzyko wystąpienia praktyk manipulacyjnych. Dodatkowo istotnym czynnikiem uwzględnianym w trakcie oceny zdarzeń jest dokładny, udokumentowany opis założeń, celów algorytmu, a także realizowanej strategii handlowej.

6. Gdzie można znaleźć platformę IIP?

Lista IPP's znajduje się pod adresem: https://www.acer-remit.eu/portal/list-inside-platforms

7. *Czy udostępnicie Państwo jakieś statystyki, ile było alertów, a ile stwierdzonych uchybień np. w ostatnim roku?*

Biuro Monitorowania nie udostępnia takich statystyk. Natomiast w rocznych raportach Prezesa URE zamieszczane są informacje o liczbie zgłoszeń przypadków podejrzenia dokonania manipulacji przekazanych przez PPAET oraz prowadzonych postępowań wyjaśniających w ramach nadzoru hurtowego rynku energii.

8. Czyli przy wprowadzaniu nowej JG na rynek zaczynają Państwo monitorować tę JG od momentu pierwszej synchronizacji, tak?

Tak, monitorowanie JG rozpoczynamy od momentu rozpoczęcia wprowadzania energii do sieci w zakresie publikacji informacji wewnętrznych. Natomiast w pozostałym zakresie od początku uczestnictwa w Rynku Bilansującym, tj. składania ofert na moc i energię bilansującą, rozliczeń energii niezbilansowania itp.

9. Czy informacje o alertach nie poprawiłyby przejrzystości rynku? Czasami ciężko uzasadnić niektóre ceny RB czynnikami fundamentalnymi?

Zgodnie z wytycznymi ACER nie możemy udostępniać informacji dotyczących konkretnych alertów ani wyników prowadzonych analiz. Natomiast należy zwrócić uwagę, że ceny na Rynku Bilansującym kształtowane są w dużej mierze przez zachowania uczestników rynku, a w szczególności przez poziom ich niezbilansowania oraz aktywność w odpowiedzi na bieżące potrzeby bilansowania systemu. W związku z tym gwałtowne zmiany cen mogą być związane również z nietypowymi zachowaniami URB, a nie wyłącznie ze zmianami czynników fundamentalnych.

10. Czy publikacja na platformie ENTSO-E, która nie znajduje się na liście IPP's a jest na liście Transparency, posiadając certyfikat pozytywnej oceny IIP może być traktowana jako spełniająca wymogi prawidłowej publikacji informacji wewnętrznej?

Pomimo pozytywnego zakończenia oceny IIP, platforma ENTSO-E nie figuruje w wykazie platform IIP prowadzonym przez ACER. W związku z tym publikacja informacji za jej pośrednictwem może nie być uznana za spełnienie obowiązku publikacji informacji wewnętrznej wynikającego z art. 4 REMIT.

11. Czy PSE w jakikolwiek sposób monitoruje również pozycje zajmowane przez podmiot odpowiedzialny za bilansowanie (POB) na rynku energii w celu wykrywania manipulacji rynkowych lub naruszeń wymogów POBu dotyczących bilansowania? W jakim zakresie, zdaniem PSE, możliwe jest manipulowanie rynkiem bilansującym poprzez zajmowanie pozycji na rynku energii?

Tak, w ramach monitorowania Rynku Bilansującego analizujemy również poziom niezbilansowania uczestników, w tym wynikający z aktywności na wcześniejszych rynkach oraz obserwujemy zawierane przez nich pozycje handlowe. W przypadku zidentyfikowania nietypowych zdarzeń kontaktujemy się z uczestnikami rynku w celu uzyskania wyjaśnień danego zachowania. Pozycja handlowa POB ma bezpośrednie przełożenie na wielkość i kierunek jego niezbilansowania. Natomiast łączne niezbilansowanie uczestników wpływa na zapotrzebowanie systemu na energię bilansującą, co w konsekwencji kształtuje cenę energii niezbilansowania. Oznacza to, że decyzje handlowe podejmowane przez uczestników (w tym na wcześniejszych rynkach) mogą, oddziaływać również na poziom cen na Rynku Bilansującym.

12. Kontekst: ostatnie zmiany WDB nr 6/2026. Nowe zapisy WDB mówią o tym, że „Dla każdej JG, która jest kwalifikowana do świadczenia aFRRG, aFRRD, mFRRdG lub mFRRdD jest obowiązek zdefiniowania w umowie przesyłania zastępczej OEBFRR, która jest wykorzystywana do wyznaczenia przyjętej OEBFRR w ramach RBN w przypadku braku zgłoszenia OEBFRR w ramach RBN lub odrzucenia niepoprawnego zgłoszenia OEBFRR w ramach RBN." Powyższe wymusza na DUBach zarządzających Jednostkami Grafikowymi z ZAK=2 i ZAK=3 do podpisania aneksu do Umów Przesyłowych z określeniem ceny za ofertę zastępczą. Czy wskazanie przez DUBa wysokiej ceny za ofertę zastępczą (np. 20000 PLN/MWh) może być powodem do interwencji PSE i zgłoszeniem do URE?

Tak, zarówno zwykła oferta, jak również oferta zastępcza wynika z decyzji uczestnika. W konsekwencji powinna zostać tak skonstruowana, by nie zakłócać konkurencyjnej równowagi popytu/podaży. Każda oferta powinna być oparta na fundamentach kosztowych/fundamentalnych/rynkowych, a w szczególności uczestnik powinien być w stanie uzasadnić dany poziom cen w ofercie. Ze względu na charakter oferty zastępczej (tj. momenty niepewności w których jest wykorzystywana) zalecamy szczególną ostrożność w ustalaniu cen ofert zastępczych. Arbitralne przyjęcie wysokich wartości znacząco zwiększa ryzyko wystąpienia manipulacji.

13. Jakie są podstawy braku uznania publikacji IIP na stronie www jako niewypełnienie obowiązku?

Podstawą jest art. 4 ust. 1 rozporządzenia REMIT, który nakłada na uczestników rynku obowiązek publikowania informacji wewnętrznych za pośrednictwem platform IIP. Zgodnie z wytycznymi ACER (Guidance 6.1, pkt. 123) publikacja informacji na stronie internetowej uczestnika rynku może stanowić dodatkowy kanał komunikacji, jednak nie zastępuje obowiązku publikowania jej na platformie IIP. To rozwiązanie zapewnia niedyskryminacyjny i równoczesny dostęp do informacji dla wszystkich uczestników hurtowego rynku energii. Skoncentrowanie publikacji na określonych platformach ułatwia dostęp do informacji, gdyż śledzenie wszystkich stron pojedynczych podmiotów stanowiłoby dodatkową barierę.

14. W jakim stopniu PSE przychylnie odniosłyby się do prób wspierania rynku bilansującego przez podmioty odpowiedzialne za bilansowanie (POB) poprzez odchylenia bilansowe przyczyniające się do równoważenia systemu?

W obecnym kształcie Rynku Bilansującego takie działania nie są traktowane jako niedopuszczalne, zatem Biuro Monitorowania traktuje takie działania jako działalność handlową. Natomiast chcemy Państwa uczulić, że taka działalność obarczona będzie coraz większym ryzykiem. Oczekiwanym zachowaniem każdego POB jest dążenie do możliwie najlepszego zbilansowania własnego portfela. Prognoza kierunku i skali niezbilansowania KSE nie zawsze jest możliwa z odpowiednim wyprzedzeniem i dokładnością. W konsekwencji działanie POB, które w założeniu miałoby wspierać bilansowanie systemu, może przynieść odwrotny skutek i pogłębić występujące niezbilansowanie, a dodatkowo narazić podmiot na niekorzystne rozliczenia energii niezbilansowania. Z tego względu Operator oczekuje od uczestników rynku przede wszystkim odpowiedzialnego bilansowania własnych portfeli, a nie podejmowania prób kompensowania przewidywanego niezbilansowania systemu poprzez generowanie własnych odchyleń.

15. Czy istnieje obowiązek publikacji UMM w języku angielskim?

Zgodnie z wytycznymi ACER (Guidance 6.1, pkt. 126) informacje wewnętrzne publikowane na platformach IIP powinny być udostępniane w języku urzędowym danego państwa członkowskiego oraz w języku angielskim lub wyłącznie w języku angielskim.

16. Pytanie o zakres uczestnictwa w realizacji obowiązku publikacji informacji wewnętrznej - jeżeli w grupie kapitałowej znajdują się źródła wytwórcze będące uczestnikami RB ale też takie które pracują tylko na rzecz sieci dystrybucyjnej (np. średnie napięcie) to bazując na Pana wypowiedzi dot. możliwości wpływu na RB przez informowanie ubytków czyli takich które mają wpływ na bilans fizyczny KSE, można potwierdzić, że wspomniany obowiązek ogranicza się tylko do jednostek uczestniczących bezpośrednio w RB?

Obowiązek publikacji informacji wewnętrznej nie jest związany z tym, czy dana jednostka uczestniczy aktywnie w RB czy nie. Kluczową kwestią jest potencjał do wpływu na ceny hurtowe energii. Zgodnie z art. 4 ust. 1 REMIT obowiązek publikacji informacji wewnętrznej obejmuje również instalacje należące do jednostki dominującej lub jednostek powiązanych z uczestnikiem rynku, a także instalacji pozostających w zakresie ich odpowiedzialności operacyjnej. Jednak według art. 2 REMIT informacja powinna spełniać definicję informacji wewnętrznej, a w szczególności posiadać potencjał do wpływu na ceny hurtowe energii. Z tego względu każdy przypadek wymaga indywidualnej oceny z uwzględnieniem charakteru jednostki oraz potencjalnego wpływu danego zdarzenia na rynek.

17. Kto może mieć dostęp do platformy IIP? Czy tylko uczestnicy RB czy też również podmioty nie uczestniczące bezpośrednio w tym rynku?

Możliwość publikacji informacji wewnętrznej dotyczy wszystkich uczestników hurtowego rynku energii objętych obowiązkiem wynikającym z art. 4 REMIT – nie jest ograniczona wyłącznie do uczestników RB. Natomiast dostęp do przeglądania informacji publikowanych na platformach IIP jest publiczny.

18. Jeśli błędy mogą mieć istotny wpływ na system krajowy jak i innych krajów, czy REMIT (i PSE) przewidują jakieś "automatic emergency breaks" aby powstrzymać efekt kuli śnieżnej? Chodzi o ekstremalne przypadki, które mogą być "niebezpieczne" dla systemu.

REMIT nie przewiduje mechanizmu automatycznego zatrzymania rynku w przypadku wystąpienia błędów lub nietypowych zachowań uczestników. Jego celem jest przede wszystkim ochrona integralności rynku poprzez monitorowanie i identyfikację potencjalnych naruszeń. Niezależnie od tego, w celu zapewnienia bezpieczeństwa pracy KSE, PSE analizuje możliwe scenariusze i podejmuje odpowiednie działania, by zapewnić mechanizmy reagowania na sytuacje awaryjne. Natomiast w obecnym kształcie wymiana transgraniczna jest głównie alokowana na platformach giełdowych, więc możliwości reakcji są ograniczone.

19. Czy 14 i 15 sierpnia 2026 r, kiedy wystąpiły ujemne ceny na poziomie -45000 PLN/MWh miała miejsce manipulacja?

Ze względu na poufny charakter prowadzonych działań nie udzielamy informacji dotyczących szczegółów i wyników analiz konkretnych zdarzeń rynkowych. Możemy poinformować jedynie o tym, że analizowaliśmy zdarzenia we wskazanym okresie. Każda taka analiza prowadzona jest indywidualnie i zawsze uwzględnia całokształt okoliczności oraz danych rynkowych w szerszym kontekście.

20. Jaka skala wedle uznania PSE świadczy o tym, że działania są poza standardowe i wymagają zgłoszenia? - każdy uczestnik rynku ma w nim inny udział - odnosimy się do udziału procentowego danego podmiotu czy bezwzględnych ilości energii?

Nie stosujemy jednego, stałego progu wolumenu ani udziału procentowego, którego przekroczenie automatycznie skutkowałoby zakwalifikowaniem danego zachowania do szczegółowej analizy. Ocena uwzględnia przede wszystkim dwie zmienne: potencjalny wpływ danego działania na rynek oraz częstotliwość jego występowania. Istotne są zarówno jednorazowe zdarzenia o silnym wpływie, jak i powtarzające się, schematyczne działania, które pojedynczo mają mniejsze znaczenie, ale z uwagi na określony wzorzec mogą wskazywać na naruszenie. Należy zaznaczyć, że zakwalifikowanie zdarzenia do szczegółowej analizy nie jest jeszcze równoznaczne ze stwierdzeniem naruszenia REMIT ani przekazaniem STOR do URE. Każdy przypadek jest analizowany indywidualnie z uwzględnieniem wszystkich czynników wpływających na decyzję uczestnika.

21. Czy wymagania w zakresie REMIT dla JG są w jakiś sposób inne niż dla JB?

Nie, wymagania wynikające z rozporządzenia REMIT nie rozróżniają jednostek grafikowych i bilansujących. REMIT odnosi się do każdego uczestnika hurtowego rynku energii, niezależnie od charakteru ich działalności. Zachowanie zarówno JG, jak i JB może być przedmiotem monitorowania pod kątem potencjalnych naruszeń REMIT. Warto jednak zauważyć, że JG zwykle jest objęta obowiązkiem publikacji informacji wewnętrznej a także składa oferty na RB. W konsekwencji podejmuje znacznie więcej działań na RB, co wymaga większej uważności pod kątem zgodności działań z rozporządzeniem REMIT.

22. Czy PSE przy analizie działań poza standardowych bierze pod uwagę jakość danych przekazywanych przez OSD?

Tak, przy analizie nietypowych zdarzeń uwzględniamy również jakość danych przekazywanych przez OSD. Ocena zachowań uczestników rynku odbywa się z uwzględnieniem wszystkich okoliczności, które mogły mieć wpływ na analizowane zdarzenie, również ewentualnych nieprawidłowości w otrzymywanych danych. W takich sytuacjach kontaktujemy się z URB z prośbą o wyjaśnienie zaobserwowanego zachowania. Wyjaśnienia są uwzględniane w analizie i weryfikowane w oparciu o dostępne dane. Jeżeli znajdują w nich potwierdzenie stanowią podstawę do uzasadnienia danego zachowania, a tym samym redukują ryzyko identyfikacji naruszenia.

23. Dla OZE odchylenia na RB mogą być wynikiem redysponowania nierynkowego. Jak są analizowane tego rodzaju wyniki dla URB?

Analizując zachowania uczestników posiadających w swoich portfelach źródła OZE, uwzględniamy również oddziaływanie nierynkowego redysponowania. Weryfikujemy, czy dana instalacja mogła być objęta poleceniem ograniczenia generacji, a okoliczności te uwzględniamy przy ocenie przyczyn i skali niezbilansowania danego URB.

24. Jak zbudować wiarygodność działania Biura Monitorowania w kontekście transparentności, skoro wyniki (tylko ilościowe i anonimowe, zakładając również ich brak opisu szczegółowe) mają być w raporcie rocznym URE, a uczestnicy RB nie mają możliwości dowiedzieć się jakie zachowania lub przypadki były i są niezgodne? Brak wiedzy na ten temat nie ułatwia uczestnikom wdrażanie działań naprawczych lub tworzenia nowych instrukcji/strategii.

Rozumiemy, że dostęp do informacji o przypadkach nieprawidłowych zachowań mógłby pomóc uczestnikom rynku w doskonaleniu wewnętrznych procedur i ograniczaniu ryzyka wystąpienia naruszeń. Jednakże konieczność zachowania poufności prowadzonych działań nie pozwala nam na ujawnianie szczegółów takich przypadków. Chcąc wspierać uczestników w lepszym rozumieniu wymagań REMIT, organizujemy spotkania informacyjne, na których prezentujemy nasze metody monitorowania oraz omawiamy powszechnie dostępne przykłady naruszeń i stanowiska regulatorów. Naszym celem jest nie tylko identyfikowanie potencjalnych naruszeń, ale również podnoszenie świadomości uczestników rynku i wyjaśnianie pojawiających się wątpliwości. Zachęcamy również do kierowania pytań i wątpliwości na adres bm@pse.pl.

25. Co w przypadku niemożliwości opublikowania UMM ze względu na awarię/niedostępność platformy IIP?

Zgodnie z wytycznymi ACER, jeżeli informacja została przekazana na platformę w wymaganym terminie, a jej publikacja nie nastąpiła z powodu chwilowych problemów technicznych po stronie IIP, uczestnik rynku nie zostanie uznany za naruszającego obowiązek publikacji. W przypadku utrzymujących się problemów technicznych należy rozważyć skorzystanie z innej platformy IIP. Sama publikacja informacji na własnej stronie internetowej nie zastępuje obowiązku jej ujawnienia za pośrednictwem IIP.

26. Czy jest dolny limit mocy jednostki wytwórczej poniżej której taka jednostka jest zwolniona z publikacji ubytków na platformie IIP?

Na ten moment REMIT nie określa minimalnego progu mocy jednostki, poniżej którego jest zwolniona z obowiązku publikacji informacji wewnętrznej.

27. Jak odnoszą się Państwo do sytuacji awarii jednostki i bilansowania tej awarii w ramach swojego portfela bez wychodzenia "na zewnątrz"? Czy działania mogą być podjęte dopiero po publikacji informacji wewnętrznej?

Przedstawione zagadnienie jest złożone pod kątem interpretacyjnym. Rozporządzenie REMIT przewiduje taką możliwość (ograniczenia strat wynikających z awarii), lecz wymaga poinformowania ACER i URE o opóźnieniu publikacji. W takim wypadku należy jednak zagwarantować brak realizacji handlu pomiędzy czasem wystąpienia awarii a publikacją informacji wewnętrznej. W praktyce znacznie bezpieczniejszym rozwiązaniem jest niezwłoczna publikacja informacji wewnętrznej bez względu na możliwość zbilansowania portfela.